

Retouradres: Postbus 8 3300 AA DORDRECHT

Aan

de heer R.R.C. den Heijer
van fractie VVD

p/a raadsgriffie@dordrecht.nl

Gemeente Dordrecht

Spuiboulevard 300
3311 GR DORDRECHT

T 14078

www.dordrecht.nl

Contactpersoon

R. Schellevis

T +31787704200

E r.schellevis@dordrecht.nl

Datum 6 mei 2025

Ons kenmerk 2025-0045314

Betreft Beantwoorden artikel 40-vragen inzake storm, stroomuitval, sabotage: hoe veilig is Dordrecht écht?

DOSSIER

Afschrift:

- raadsgriffier t.b.v.
raads(commissie)leden

Geachte heer Den Heijer,

Bij brief van 14 maart 2025, bij ons ingekomen op 18 maart 2025, heeft u op grond van artikel 40 van het Reglement van Orde van de gemeenteraad namens fractie VVD vragen gesteld inzake storm, stroomuitval, sabotage: hoe veilig is Dordrecht écht?

Wij beantwoorden uw vragen als volgt.

Vraag 1. *Hoe stimuleert de gemeente Dordtenaren, in samenwerking met het Rijk, om zich voor te bereiden op noodsituaties, zoals het aanleggen van een noodpakket voor 72 uur? Zijn er plannen voor aanvullende voorlichtingscampagnes?*

Antwoord De gemeente Dordrecht werkt met vele partners nauw samen aan een veilige omgeving voor de inwoners, bedrijven en bezoekers van onze regio. Een forse en uitdagende opgave in een stad met veel risico's onder andere vanwege de vele infrastructuur en logistieke verbindingen. Daar komen ook de risico's door veranderd klimaat, geopolitieke ontwikkelingen en energietransitie bij.

Om onze inwoners voor te bereiden op noodsituaties sluiten wij aan op regionale en landelijke campagnes die worden uitgerold. Een belangrijke partner in deze campagnes is de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid (VRZHZ). Zo wordt de komende periode regionaal ingezet op het versterken van de weerbaarheid. Het Algemeen Bestuur van de VRZHZ heeft besloten de coördinatie in de regio hiervoor op zich te nemen.

Het versterken van een weerbare samenleving is ook een prioriteit van dit kabinet. We wachten nog op een concrete opdracht vanuit het Rijk. Wel hebben de NCTV en CDS (Commandant der Strijdkrachten) in een brief van 6 december 2024 aan alle burgemeesters in Nederland aandacht gevraagd voor het thema Weerbaarheid. Een kort citaat uit deze brief beschrijft: *Veiligheid is één van de kerntaken van de overheid. Het kabinet zet zich hierbij in voor de bescherming van alle groepen in de maatschappij. Honderd procent veiligheid bestaat echter niet. De overheid kan in een dreigings- en conflictscenario sterk onder*

druk komen te staan door een stapeling van crises of de omvang ervan, zeker in de eerste fase. Het is daarom van belang dat mensen, bedrijven en maatschappelijke instellingen - met oog voor ieders kunnen, draagkracht en de diversiteit in de maatschappij - kennis hebben over de dreiging, een eigen verantwoordelijkheid nemen in de voorbereiding op schokken en met deze schokken kunnen omgaan. De overheid moet erop kunnen vertrouwen dat de samenleving tijdelijk of gedeeltelijk zelfredzaam is. Daarnaast helpt gedegen voorbereiding om de impact te verkleinen, mocht het onverhoopt toch mis gaan.

Kort geleden is dit thema binnen de VNG en het Veiligheidsberaad opgepakt en is er een eerste uitwerking gepresenteerd die kan rekenen op brede steun van het Veiligheidsberaad. Door onze Veiligheidsregio maar ook binnen onze gemeente wordt actief meegedacht in deze uitwerking en/of te nemen maatregelen in de voorbereiding en uitvoering.

Vraag 2. Zijn er voorzieningen of plannen om in geval van langdurige uitval van infrastructuur noodvoorraden van water, voedsel en brandstof aan te leggen, zodat Dordrecht niet volledig afhankelijk is van externe hulp?

Antwoord Er zijn diverse plannen waarin beschreven wordt welke gevolgen en maatregelen op kunnen treden bij verschillende scenario's. Zo zijn er bijvoorbeeld voor veel incidenttypes landelijke Bestuurlijke Netwerkkarten die beschrijven wie welke verantwoordelijkheden heeft op landelijk-regionaal-gemeentelijk niveau, zijn er Incidentbestrijdingsplannen en BasisIncidentkaarten die scenario's beschrijven wat gevolgen en maatregelen zijn bij bijvoorbeeld schaarste (in de breedste zin van het woord) maar bijvoorbeeld ook bij stroomuitval of een verstoring van de drinkwatervoorziening. Voor deze scenario's is beschreven wat de gevolgen en maatregelen zijn wanneer deze kortdurend zijn maar ook langdurend optreden. De verdeling van middelen en/of voorzieningen bij schaarste ten gevolge van langdurige crises wordt centraal en regionaal (indien nodig landelijk) gecoördineerd. Zo zijn er bij verstoring van het drinkwater in het uiterste noodgeval afspraken met de drinkwaterbedrijven voor het leveren van nooddrinkwater. Levering van nooddrinkwater en noodwater door een drinkwaterbedrijf wordt afgestemd met de betreffende gemeente. Het drinkwaterbedrijf levert nooddrinkwater op de door gemeenten aangewezen distributiepunten uitgaan de van één distributiepunt per 2.500 inwoners.

Wel is het zo dat er op dit op dit moment enkel ervaringen zijn met kortdurende incidenten van bovengenoemde voorbeelden. Voor wat betreft de langdurige gevolgen van crises van dergelijke (grote) schaal kunnen we (gelukkig) enkel putten uit ervaringen en voorbeelden van andere landen en vertalen naar scenario's in bovengenoemde planvorming. Daarom wordt door de VRZHZ in samenwerking met de gemeenten gewerkt aan nieuwe scenario's voor crisissituaties van langere duur. Uiteraard beoefenen we dergelijke scenario's ook in oefeningen, onder andere op basis van het Regionaal Risicoprofiel.

Datum 6 mei 2025
Ons kenmerk 2025-0045314

In Zuid-Holland Zuid werkt de veiligheidsregio aan een netwerk van noodsteunpunten waar burgers bij een grote crisis of ramp terecht kunnen, voor informatie of bijvoorbeeld voor verdeling van schaarse middelen. Samen met omliggende veiligheidsregio's bekijken we waar de steunpunten aan moeten voldoen en hoe ze kunnen werken. We volgen daarin landelijk beleid en passen maatwerk toe waar nodig. De brandweerkazernes zullen de basis vormen van het steunpunten-netwerk. De veiligheidsregio is bezig met de inventarisatie wat er op die kazernes nodig zal zijn en welke functies een noodsteunpunt gaat vervullen. Belangrijk is te realiseren dat de continuïteit van de brandweezorg wel geborgd blijft. Voor een uitruk moet de kazerne bereikbaar blijven. Daarom kunnen brandweerkazernes wel een rol spelen in de informatie en coördinatie, maar ligt het niet in de verwachting dat grote hoeveelheden mensen op de kazernes terecht kunnen. Samen met gemeenten en andere betrokkenen wordt daarom gekeken naar andere locaties voor lokale steunpunten per wijk (denk aan gemeentehuizen, buurthuizen en wijkcentra), waar mensen hulp kunnen krijgen en welke afspraken daarvoor gemaakt moeten worden. Het opzetten van de steunpunten is overigens onderdeel van de bredere opdracht die alle veiligheidsregio's en gemeenten in het kader van weerbaarheid hebben gekregen van respectievelijk het Veiligheidsberaad en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Deze opgave pakken we vanuit de veiligheidsregio samen met gemeenten in onze regio op.

Tenslotte is Dordrecht op vele vlakken voortdurend in beweging ter voorbereiding op deze crisissituaties. Proactief communiceren speelt hierbij een grote rol, we moeten constant zichtbaar maken op welke manier we werken aan onze veiligheid en hoe onze inwoners daar zelf ook aan kunnen bijdragen. Zo refereren we bijvoorbeeld aan de communicatie over het bezoek van de Deltacommissaris eind maart jl. waarin lange termijn ontwikkelingen in het kader van klimaatverandering en stijging van de zeespiegel zijn bekeken. Dordrecht wordt daarin als één van de koplopers genoemd waar het gaat om voorbereiding op deze ingrijpende veranderingen.

Vraag 3. Waar kunnen Dordtenaren naartoe als er een ramp gebeurt? Zijn er (plannen voor) noodopvanglocaties, schuilplaatsen of andere crisisvoorzieningen in de stad?

Antwoord Er zijn binnen de gemeente Dordrecht een aantal vaste locaties (hotels/sporthallen) aangewezen waar, op het moment dat het nodig is, Dordtenaren opgevangen kunnen worden. Dat zijn locaties waar ook de logistieke voorzieningen zijn (of kunnen worden gebracht) die in de eerste behoeften kunnen voorzien. Daarnaast bestaat via de crisisorganisatie en ondersteunende partijen zoals het Nederlands Rode Kruis de mogelijkheid om spontane opvanglocaties in te richten met deze eerste behoeften. Tenslotte refereren we aan lange termijn ontwikkelingen in het kader van klimaatverandering en de voorbereidingen die we daarop ondernemen zoals geschetst in het antwoord op vraag 2.

Vraag 4. *Is er een plan om ervoor te zorgen dat noodhulpdiensten blijven functioneren als het netwerk platligt of als er een cyberaanval plaatsvindt?*

Antwoord De hulpdiensten moeten in staat zijn diverse crises aan te pakken en ook om te gaan met cybercrises mocht het de eigen organisatie raken. Daarom investeren zij ook in bedrijfscontinuïteitsmanagement, scenario-ontwikkeling en vakbekwaamheid rond dit thema. Specifiek voor de (hybride) militaire dreigingen worden nu de afspraken met defensie herzien. De VRZHZ werkt in dit kader ook landelijk samen met andere veiligheidsregio's en de Rijksoverheid.

Als er een cyberaanval plaatsvindt op de veiligheidsregio zelf, dan is er een zogenaamd Security Operation Centre (SOC) en Computer Emergency Response Team (CERT)-team. Daarbij werken alle regio's landelijk samen in Veiligheidsregio Information Sharing and Analysis Centre (VRISAC), waar kennis en capaciteit beschikbaar is op het moment dat een cyberaanval plaatsvindt.

Vraag 5. *Hebben we een beeld of de bedrijven in onze stad met gevaarlijke (productie)processen goed zijn voorbereid bij de plotselinge uitval van vitale infrastructuur?*

Antwoord Dit hebben we in beeld. De vergunningverlenende instanties alsook onze hulpdiensten werken nauw samen met elkaar en met de betreffende bedrijven. Dit gebeurt zowel door controles alsook door realistisch te oefenen met/bij betreffende bedrijven. Op die manier wordt voor alle partijen welke processen in gang gezet worden bij verschillende scenario's.

Vraag 6. *Hoe is de scheepvaart en Rijkswaterstaat voorbereid op het uitvallen van systemen waar de scheepvaart van afhankelijk is, gezien de ligging van onze stad aan het drukst bevaren rivierenknooppunt van Europa?*

Antwoord Rijkswaterstaat en de scheepvaartsector hebben verschillende maatregelen genomen om voorbereid te zijn op de uitval van systemen, zoals digitale infrastructuren en verkeersmanagement-systemen. Enkele belangrijke aspecten van deze voorbereiding zijn:

- Rijkswaterstaat heeft uitgebreide crisismanagementplannen die specifiek gericht zijn op de scheepvaart. Deze plannen omvatten procedures voor noodsituaties en trainingen voor personeel.
- Er zijn back-upsystemen en alternatieve communicatiemiddelen om ervoor te zorgen dat kritieke systemen blijven functioneren, zelfs bij storingen.
- Door middel van sensoren en andere technologieën wordt de staat van de infrastructuur op het water continu gemonitord. Dit helpt bij het vroegtijdig signaleren van problemen.
- Regelmatige oefeningen en simulaties helpen om de reactiesnelheid en effectiviteit van alle betrokken partijen te verbeteren bij een mogelijke uitval.

Datum 6 mei 2025
Ons kenmerk 2025-0045314

Door deze maatregelen kan Rijkswaterstaat de impact van systeemuitval op de scheepvaart minimaliseren en zorgen voor een veilige en efficiënte doorgang op de waterwegen.

Vraag 7. Hoe waarborgt de gemeente dat inwoners in crisissituaties snel en effectief worden geïnformeerd, ook als digitale netwerken uitvallen door cyberaanvallen of stroomstoringen?

Antwoord Voor dergelijke situaties zijn verschillende opties voorhanden om onze inwoners te informeren. Op het moment dat dergelijke situaties zich voordoen kunnen we terugvallen op een aantal mogelijkheden, te weten:

- Onze rampenzender RTV Rijnmond wordt actief. RTV Rijnmond is onze officiële rampenzender. Deze zender bevindt zich op 93,4 FM (in de ether) en 96,1 FM (op de kabel). TV Rijnmond vindt u op kanaal 63, frequentie 808.00. Op deze zender wordt gecommuniceerd wat er aan de hand is en wat handelingsperspectieven zijn.
- Het landelijk sirenestelsel is op dit moment nog ons alarmeringssysteem (het landelijke waarschuwings- en alarmeringssysteem (WAS)), dat dient om burgers te waarschuwen bij rampen of situaties waarbij men ramen en deuren moet sluiten. Dit wordt aangevuld (in de toekomst vervangen) met NL-Alert. Een NL-Alert wordt uitgezonden door de zendmasten van de Nederlandse providers van mobiele telefonie. Alle zendmasten die bereik hebben in het gebied, zenden het NL-Alert uit.
- Samenwerking met hulpdiensten: Gemeenten werken samen met politie, brandweer en andere hulpdiensten om ervoor te zorgen dat er duidelijke en consistente informatie wordt verstrekt, dit kan bijvoorbeeld door de geluidsinstallatie te gebruiken op voertuigen van hulpdiensten die door de straten rijdt.
- Informatiepunten: Tijdens een (langdurige) crisis kunnen fysieke informatiepunten opgezet waar inwoners informatie kunnen verkrijgen. Dit kan bijvoorbeeld een tijdelijk informatiecentrum zijn in de opvanglocaties en/of in overheidsgebouwen als het gemeentehuis/brandweerkazerne/politiebureau.

Vraag 8. Welke afspraken zijn er met partners als Defensie en de Veiligheidsregio, worden er gezamenlijke oefeningen gehouden voor scenario's zoals cyberaanvallen of langdurige uitval van vitale voorzieningen?

Antwoord Zie voor de voorbeelden van afspraken hieromtrent de antwoorden op bovenstaande vragen. Daarnaast geeft het risicoprofiel van onze veiligheidsregio een goed en objectief beeld van de risico's, ook in onze gemeente. Op basis van deze risico's en nieuwe ontwikkelingen/inzichten wordt de planvorming opgesteld en worden scenario's beoefend. Defensie maakt actief deel uit van de Veiligheidsdirectie van onze veiligheidsregio.

Datum 6 mei 2025
Ons kenmerk 2025-0045314

Vraag 9. Worden de crisisplannen van de gemeente regelmatig geactualiseerd en getest? Hoe wordt de effectiviteit hiervan beoordeeld?

Antwoord Zie de beantwoording op bovenstaande vragen. De plannen worden structureel één keer per jaar of jaren geactualiseerd (afhankelijk van de afspraken over actualisatie. Daarnaast worden plannen geactualiseerd wanneer nieuwe ontwikkelingen/inzichten of afspraken daarom vragen. Deze plannen worden, indien de oefenplanning dat toelaat, beoefent. De plannen en oefeningen worden altijd op effectiviteit beoordeeld en geëvalueerd.

Vraag 10. Is de burgemeester bereid om hierover, indien nodig vertrouwelijk, in commissieverband verder te spreken?

Antwoord Jazeker, een agendaverzoek omtrent dit thema is reeds ingediend.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Het college van Burgemeester en Wethouders

C.H.W.M. Post
secretaris

P.A.C.M. van der Velden
burgemeester